

Posudek oponenta disertační práce

VŠ	Univerzita Karlova v Praze
Fakulta	Filozofická fakulta, Ústav jižní a centrální Asie
Program	Historické vědy
Obor	Dějiny a kultury zemí Asie a Afriky
Uchazeč	PhDr. Jaroslav Holman
Název práce	Historické kořeny indického federalismu (1905-1956)
Oponent	prof. RNDr. Vladimír Baar, CSc.
Pracoviště	Přírodovědecká fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Text posudku (rozsah dle zvážení oponenta)

Předložená habilitační práce v rozsahu 141 stran se zabývá aspekty formování indického federálního systému, který je ve světovém měřítku specifický. Po formální i jazykové stránce je předložená práce v pořádku, je psána odborným a přitom čtivým jazykem, převzaté pasáže jsou řádně citovány a použité zdroje jsou přehledně a dle normy uvedeny.

Primární cíl práce není explicitně uveden, autor v úvodu pouze konstatuje, že „*předkládaná práce se snaží zevrubně objasnit, jak se utvářel indický federalismus, coby systém „svého druhu“, jakou roli sehrála britská administrativa, jak se vyvíjel postoj Indického národního kongresu a některých dalších indických politických subjektů k dané problematice a jakým způsobem celý proces ovlivnily etnické a kulturní faktory*“. Na s. 13 ještě doplňuje, že „*indický federalismus je primárně zkoumán jako ze své podstaty singulární nedělitelná entita*“. Vezmeme-li tato vymezení jako primární cíl, tak lze konstatovat, že cíl autor splnil.

Dílčím cílem je na s. 9 stanoveno „*hledání dílčí odpovědi na otázku, co Indii drží pohromadě, proč se nerozpadla na deset či dvacet etnicky kompaktnějších útvarů, proč se v tomto ohledu nepřipodobnila Evropě*“. Tento dílčí cíl považuji za slaběji propracovaný, v podstatě se mu věnuje kap. 9 (s. 111-116), ale jen velmi vágními informacemi bez odkazu na zdroje (s výjimkou telugských snah o vytvoření jazykové provincie Ándhra). I když některé faktory bránící rozpadu Indie jsou zmíněny ještě v kap. 10 a v závěru, nějaké komplexní zpracování faktorů, které vedly ke stavu, že se např. nevytvořily silné národní elity, které by usilovaly o separaci (o což se snažila třeba část Sikhů) nebo alespoň zisk rozsáhlejší formy autonomie, ovšem v práci postrádám.

V úvodu autor vysvětluje, proč pracoval především s publikovanými zdroji a nikoliv s primárními archivními prameny. S tímto rozhodnutím lze souhlasit a přehled citací i použité literatury dokladují, že autor je s problematikou indického federalismu i jinými problémy Indie seznámen z hlediska disertační úrovně nadstandardním způsobem, o čemž svědčí i jeho dlouhodobá publikační činnost.

Nechci podrobně rozebírat jednotlivé kapitoly, mohu však konstatovat, že práce zahrnuje na dostatečné úrovni teoretické aspekty federalismu, právní rámec indického federalismu i podrobné zpracování historických aspektů indického federalismu v kontextu jednotlivých vývojových etap ve 20. století. Jako geograf jsem poněkud nespokojen s převzatými kartografickými přílohami, ale celkově to můj dobrý dojem z práce nezkažilo.

Připomínky a dotazy oponenta k obhajobě disertační práce

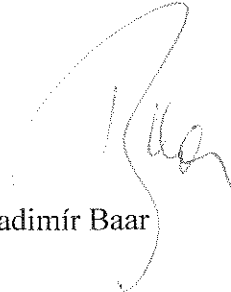
Zásadní připomínku k práci jsem již formuloval výše a očekávám, že autor v nějaké komplexní formě při obhajobě shrne příčiny toho, že Indie nekopírovala evropský model „národních“ států.

V některých případech bych také očekával detailnější rozbor a ne jen vágní formulace přebrané z jiných publikací. Zmíním alespoň jeden - na s. 110 je zmínka o ústavně definovaných 4 kategoriích svazových států (A,B,C,D), které se lišily mírou autonomie a vnitřním uspořádáním. Při obhajobě bych proto rád slyšel podrobnější vysvětlení těch rozdílů a co bylo hlavní příčinou takového rozdělení.

Závěr

Disertační práce Jaroslava Holmana „Historické kořeny indického federalismu (1905-1956)“ splňuje požadavky standardně kladené na disertační práce a **doporučuji** ji k obhajobě.

Ostrava, dne 20. května 2010

Vladimír Baar